

Pakiet Zdalnych Lekcji 1

DO UŻYTKU W ZDALNEJ TERAPII

Informacje na temat Pakietów Zdalnych Lekcji MED-EL

1. Czym jest Pakiet Zdalnych Lekcji MED-EL?

Pakiety Zdalnych Lekcji MED-EL zawierają informacje opisowe, schematy lekcji, instrukcje, wskazówki dla terapeuty oraz materiały. Można je znaleźć na stronie: <https://blog.medel.pro/>. Terapeuta może wykorzystywać zawarte tam bezpłatne materiały w celu rozwijania umiejętności słuchowych i językowych u dzieci korzystających z technologii wspomagających słyszenie. Pakiety Zdalnych Lekcji MED-EL obejmują działania wybrane spośród Pakietów Lekcji i połączone z informacjami oraz wielopoziomowymi schematami lekcji, z których terapeuta może korzystać do prowadzenia zajęć przez Internet. Pakiety Zdalnych Lekcji są przydatne przy prowadzeniu zdalnej terapii dla rodzin zamieszkających w miejscowościach oddalonych od kliniki, dla których przyjazd na zajęcia stanowi poważny problem.

2. Co jest potrzebne rodzinie?

Rodzina potrzebuje dostępu do internetu i sprzętu, z którego będzie się łączyć z terapeutą. Najlepiej jeśli rodzina ma dostęp do skrzynki mailowej oraz drukarki, ale materiały można również wcześniej wydrukować w ośrodku rehabilitującym i przesłać pocztą. Potrzebne są też nożyczki, taśma klejąca i zszywacz. Rodzice/opiekunowie powinni przed zajęciami zapoznać się ze wskazówkami na temat przygotowania lekcji i zrozumieć na czym będą polegały działania.

3. Czy materiały potrzebne są zarówno terapeutcie jak i rodzinie?

Tak. Celem jest prowadzenie oraz instruowanie rodziców/opiekunów przez terapeutę w taki sposób, aby nabrali umiejętności pracy z dzieckiem w domu. Terapeuta może pomóc podtrzymywać zaangażowanie dziecka w działania przez pokazanie za pośrednictwem kamery, że ma takie same materiały.

4. Jak działa wielopoziomowy schemat lekcji?

Schematy lekcji zawierają sugestie na temat celów z zakresu słuchania, języka mówionego, umiejętności poznawczych i teorii umysłu. W każdej domenie dydaktycznej określonych jest kilka celów. Terapeuta korzysta z ciągłej oceny diagnostycznej dla ustalenia poziomu, na jakim funkcjonuje dziecko oraz wybrania celów o jeden krok naprzód. Bardziej szczegółową listę umiejętności i celów można znaleźć w broszurze MED-EL *A Child's Journey* (Podróż dziecka).

5. Dla jakiego wieku i poziomu umiejętności dziecka przeznaczone są Pakiety Zdalnych Lekcji?

Cele w każdym z obszarów nauki są w przybliżeniu takie same jak w trzech poziomach celów określonych w Pakietach Lekcji MED-EL. Więcej wiadomości podano w punkcie "Informacje o poziomach" na stronie 6. Wskazówki dla terapeuty opracowano przy założeniu, że dziecko jest w stanie siedzieć z rodzicem/opiekunem i uczestniczyć w częściowo sformalizowanych działaniach opartych na zabawie. Jeżeli nie jest to możliwe, to rodzic/opiekun może zostać przeszkolony przez terapeutę bez dziecka i później poprowadzić działania z dala od ekranu. Dzieci do wieku 10 - 12 lat nadal lubią takie zajęcia. Sugestie co do zmiany poziomu słuchania i języka mówionego są włączone do wskazówek dla terapeuty.

6. Co to są KLUCZOWE STRATEGIE wymienione w schemacie lekcji?

Kluczowe strategie odnoszą się do metod używanych jako pomoc dla dziecka w osiągnięciu celów. Zachęcamy terapeutów do wyjaśnienia rodzicom/opiekunom i modelowania strategii w celu wykorzystania ich podczas zdalnych lekcji. Terapeuta powinien przekazać następnie rodzinie informację zwrotną na temat użytej strategii oraz ewentualne sugestie, co należy poprawić. Strategie są wymienione i opisane na następnych stronach. Każda zdalna lekcja opiera się na ograniczonej liczbie strategii, aby rodzinie łatwiej było się na nich skupić. Filmy wideo pokazujące wiele różnych strategii można znaleźć pod linkiem "Rehabilitacja w domu" ("Rehab at Home") <https://blog.medel.com/tips-and-tricks/>.

7. Dlaczego we wskazówkach dla terapeuty tak często występuje zalecenie "poinstruuuj rodzica/opiekuna"?

Badania wykazują, że dzieci robią szybsze postępy, gdy ich rodzice/opiekunowie są w większym stopniu zaangażowani w rehabilitację. Instruktaż dla rodziców/opiekunów służy do przekazania im przez terapeutę wiedzy, wskazówek, strategii, oceny efektywności strategii i działań, a także do sugerowania zmian w razie potrzeby. W ten sposób rodzice lub opiekunowie nabierają pewności siebie w korzystaniu z tych strategii w codziennym życiu.

8. Jak możemy je wykorzystać?

Pokazy slajdów to po prostu animowane pliki w programie PowerPoint zrobione z wykorzystaniem obrazów i tekstu z książeczki z opowiadaniem lub piosenką. Każdy Pakiet Zdalnych Lekcji zawiera jeden pokaz. Terapeuta może wykorzystać udostępnianie ekranu do kontrolowania prędkości przekazywania treści. Alternatywnie rodzina może załadować pokaz slajdów na tablet lub smartfon. Animacje można oglądać przy pomocy programu PowerPoint (na urządzeniach z systemem Windows lub Android) lub keynote (na urządzeniach Apple). Jeżeli używane są inne aplikacje, to należy wybrać wersję "bez animacji". Terapeuci pracujący z rodzinami używającymi innego języka niż angielski mogą dostosować materiał przez wybranie "edytuj mimo to" i przetłumaczenie tekstu.

Rozpoczęcie zdalnej terapii

Podstawowe przygotowania

1. Sprawdź, jakie środki techniczne będą używane przez ciebie i rodzinę. Podstawowe wymagania dla rodziny:
 - Komputer (lub tablet/telefon, jeżeli brak komputera)
 - Kamera internetowa + mikrofon (wbudowany lub zewnętrzny)
 - Szybkie połączenie internetoweDodatkowe wymagania dla terapeuty poza wymienionymi powyżej:
 - Słuchawki z mikrofonem
 2. Sprawdź dostępne narzędzia do wideokonferencji i ustal, które będą najlepsze.
 3. Ustal osobę, która będzie ci pomagała w rozwiązywaniu ewentualnych problemów technicznych.
-

Na tydzień przed zaplanowaną lekcją

1. Sprawdź, czy rodzina dysponuje odpowiednim sprzętem i umiejętnością posługiwania się narzędziem do wideokonferencji.
 2. Przygotuj pomieszczenie do terapii. Podstawowe wymagania wobec pomieszczenia do terapii:
 - Wybierz prywatne, ciche pomieszczenie.
 - Ustaw stół i kamerę tak, aby oświetlenie twojej twarzy było jak najlepsze.
 - Zminimalizuj wizualne elementy rozpraszające w tle (preferowana jest gładka ściana).
 3. Prześlij e-mailem schemat lekcji i wszystkie materiały do wydrukowania (lub w razie potrzeby wydrukuj je i prześlij pocztą).
 4. Wykonaj połączenie próbne w celu potwierdzenia, że sprzęt jest gotowy, a rodzina ma niezbędne materiały (papierowe i inne, wymienione w schemacie lekcji).
 5. Ustal dogodny czas na przeprowadzenie lekcji.
-

Na dzień przed lekcją

1. Skontaktuj się z rodziną i potwierdź zdalne spotkanie, sprawdź, czy mają przygotowane wszystkie materiały do lekcji i spytaj, czy mają jakieś pytania. Rodzice/opiekunowie powinni przeczytać zawczasu instrukcję przygotowania lekcji, aby zrozumieć, co należy robić w każdym działaniu.
 2. Przygotuj wszystkie materiały potrzebne do lekcji. (Większość działań udaje się najlepiej wtedy, gdy terapeutka i rodzina mają takie same lub podobne materiały.)
 3. Sprawdź, czy osoba do pomocy technicznej jest dostępna.
-

Lekcja

1. Zatelefonuj do rodziny.
 2. Połącz się przez sieć, poczekaj na zestawienie połączenia i sprawdź, czy komunikacja audio i wideo działa prawidłowo.
 3. Pokieruj i poprowadź rodzinę przez działania zawarte w schemacie lekcji. Podstawowe zasady zdalnej terapii:
 - Wyjaśnij cele działania.
 - Modeluj strategie i objaśniaj, w jaki sposób i dlaczego z nich korzystasz (pamiętaj o patrzeniu w kamerę).
 - Zachęć rodzinę do zamiany ról i uważnie obserwuj, aby móc udzielać wskazówek.
 - Określ, co rodzina robiła prawidłowo.
 - Omów, jak reagowało dziecko.
 - Zasugeruj, co jest do poprawy (jeśli trzeba).
 4. Zakończ lekcję podsumowaniem i dyskusją.
 5. Poproś rodzinę o informacje na temat ewentualnych problemów technicznych.
-

Kluczowe strategie dla rozwijania umiejętności słuchowych

URZĄDZENIA SŁUCHOWE MUSZĄ BYĆ NOSZONE I WŁĄCZONE PRZEZ CAŁY DZIEŃ

Urządzenia słuchowe muszą być włączone przez cały czas kiedy dziecko nie śpi. Codziennie należy dla każdego urządzenia przeprowadzać próbę funkcjonalną słuchania (test głosek Linga), aby była pewność, że działa optymalnie.

PODEJDŹ BLIŻEJ DO MNIE

Osoba mówiąca powinna świadomie zbliżyć się do procesora dźwięku, aby sygnał akustyczny był wyraźny. Dla początkujących słuchaczy optymalna odległość wynosi od 30 do 50 cm.

"HACZYKI SŁUCHOWE"

Słowa wyrażające emocje, np. *Popatrz!, Ła!, Ojej!* powinny być używane z naciskiem, żeby przyciągnąć uwagę słuchową dziecka. Słowa te pobudzają obszar słuchowy w mózgu, aby był gotowy do wysłuchania tego, co zostanie powiedziane za chwilę.

MÓW, MÓW, MÓW

Obszerne modele językowe dostarczane dziecku służą do nauki i dają mu możliwość kopiowania. Osoba prowadząca powinna świadomie starać się mówić o tym, co właśnie robi, widzi, słyszy i myśli (mówienie do siebie) oraz mówić o tym, na co patrzy dziecko, co robi, co prawdopodobnie słyszy i myśli (mówienie równoległe).

MAMY TO SAMO NA MYŚLI

Osoba prowadząca powinna świadomie starać się określić, o czym myśli dziecko i skomentować to, aby myśli te zostały wyrażone słowami. Dziecko może przykładowo patrzeć przez okno, a osoba prowadząca może to skomentować: "Myślę, że chciałabyś pobawić się na dworze. Ale... ojej! Pada deszcz."

AKCENTOWANIE AKUSTYCZNE

Osoba mówiąca może wykorzystać kilka metod, aby język mówiony był bardziej interesujący dla słuchacza. Metody te obejmują tzw. mowę matczyną, parentezę, bardziej zróżnicowaną tonację (melodyjne dźwięki), nieco wolniejsze tempo, rozmyślne używanie pauz, a także nacisk na ważne słowa przez umieszczenie ich na końcu zdania lub wypowiedzenie ich w inny sposób.

PO PIERWSZE SŁUCHANIE

Słuchanie mówionych słów powinno mieć pierwszeństwo przed innymi informacjami dostarczanymi dziecku za pośrednictwem wzroku lub dotyku, aby zapewnić pobudzenie obszaru słuchowego w mózgu przez dźwięki i głos. Strategia ta wspomaga zdolność dziecka do zwracania uwagi na język mówiony, a później do rozumienia go. Przykładem może być schowanie zabawki do miękkiej torby i mówienie o zabawce, zanim się ją pokaże dziecku.

STOSUNEK SYGNAŁ/SZUM – OTOCZENIE AKUSTYCZNE

Elementy otoczenia powinny być w przemyślany i świadomy sposób skonfigurowane tak, aby szum tła był wyraźnie cichszy niż głos osoby mówiącej. Na przykład, okna powinny być zamknięte, aby hałas uliczny był wytłumiony, a telewizję i muzykę należy wyłączyć. W optymalnych warunkach akustycznych głos osoby mówiącej powinien być o 15 do 25 dB głośniejszy niż szum tła.

CZEKAJ, CZEKAJ I POCZEKAJ JESZCZE TROCHĘ

Osoba prowadząca podaje obszerne modele językowe (MÓW, MÓW, MÓW), a potem czeka mając nadzieję, że zachęci to dziecko do włączenia się w konwersację. Oczekiwanie, że dziecko będzie mówić realizowane jest przez czekanie w ciszy, nachylenie się w stronę dziecka, uśmiech i potakiwanie.

CO TO SĄ KLUCZOWE STRATEGIE?

Strategie opisane na kolejnych stronach mają za zadanie wzmocnić zdolność rozwoju słuchania oraz języka mówionego przy wykorzystaniu urządzeń wspomagających słyszenie. Terapeuci i nauczyciele powinni modelować różne strategie na każdej lekcji oraz instruować opiekunów, jak stosować te strategie w warunkach domowych, aby pomóc dziecku we włączeniu słuchania oraz języka mówionego we wszystkie aspekty życia.

Kluczowe strategie dla rozwijania umiejętności słuchowych

SABOTAŻ

Należy stworzyć lub zaaranżować problem bądź trudną sytuację, w której dziecko będzie miało okazję porozumiewać się na ten temat. Można oczekiwać, że dziecko będzie próbowało rozmawiać o problemie lub zwróci się o pomoc w jego rozwiązaniu. Przykładem może być umieszczenie ulubionej zabawki dziecka wysoko, poza jego zasięgiem.

ROZSZERZANIE I ROZBUDOWYWANIE

Wypowiedź dziecka należy powtórzyć z prawidłowymi znacznikami gramatycznymi (Rozszerzanie) lub dodać dalszą część informacji (Rozbudowywanie). Na przykład, gdy dziecko powie "dzidzia kąpiel" odpowiedź z rozszerzeniem brzmi: "Tak, to jest kąpiel dla dzidzi", a odpowiedź z rozbudowaniem: "Tak, włóżmy dzidzię do jej kąpeli".

SŁUCHOWE SPRZĘŻENIE ZWROTNE

Należy oczekiwać, że dziecko będzie próbowało kopiować model dźwięku, słowa lub zdania wypowiedzianego przez osobę prowadzącą. Strategia ta daje dziecku możliwość usłyszenia najpierw prawidłowej produkcji, a bezpośrednio potem porównania jej brzmienia w jego wykonaniu. Oczekiwanie, że dziecko spróbuje naśladować osobę prowadzącą wymaga wyraźnej wypowiedzi i czekania (CZKAJ, CZKAJ, CZKAJ I POCZEKAJ JESZCZE TROCHĘ).

MÓJ GŁOS MA ZNACZENIE!

Każda, nawet niewielka próba produkcji dźwięku lub słowa przez dziecko powinna zostać zaakceptowana i doceniona. Akceptacja pomaga dzieciom zrozumieć znaczenie używania przez nie głosu i stanowi motywację do częstszego ćwiczenia mowy. Połącz tę strategię z ROZSZERZANIEM I ROZBUDOWYWANIEM przez wyraźne powtórzenie lub przybliżenie słowa.

UŻYWAJ ALTERNATYW

Dostarczanie modeli językowych odbywa się przez zadawanie dziecku pytań wyboru, aby mogło podjąć decyzję i skopiować model. Na przykład: "Chcesz jabłko czy banana?", albo dla bardziej zaawansowanego dziecka: "Chcesz duże czerwone jabłko czy małe zielone jabłko?"

BUDUJ PAMIĘĆ SŁUCHOWĄ

W miarę rozwoju umiejętności dziecka należy świadomie zwiększać liczbę elementów informacji, które dziecko ma usłyszeć i zapamiętać. Z latami doświadczenia słuchowego następuje stopniowy wzrost od jednego, krytycznego elementu informacji na końcu zdania do czterech lub więcej elementów informacji zawartych w zdaniu lub zdaniach. Przykładem pierwszego poziomu pamięci słuchowej może być: "Znajdź psa." Przykładem czwartego poziomu pamięci słuchowej może być: "Schowaj klucze taty pod książką."

PODSUMOWANIE SŁUCHOWE

Dobrze znana piosenka, fraza lub zdanie może być dla dziecka okazją do zademonstrowania, że je rozpoznaje i może się przyłączyć. Osoba prowadząca rozpoczyna piosenkę lub zdanie, zatrzymuje się przed końcem i czeka aż dziecko dokończy frazę. Przykładem może być kołysanka: "Aaa, kotki..."

MUZYKA, MUZYKA, MUZYKA

Należy zadbać o to, żeby dziecko miało kontakt z muzyką i śpiewem, szczególnie w postaci łatwych piosenek i rymowanek dla dzieci. Śpiewanie jest naturalną formą AKCENTOWANIA AKUSTYCZNEGO, stymuluje wiele obszarów mózgu. Powtórzenia w piosenkach dla dzieci ułatwiają naukę słownictwa i budowy zdania.

KSIĄŻKI, KSIĄŻKI, KSIĄŻKI

Wspólne czytanie książek, proces, w którym osoba dorosła zachęca dziecko do interakcji podczas czytania, może służyć do rozwijania u dziecka słownictwa, składni, wiedzy ogólnej oraz rozumienia myśli, uczuć i poglądów innych osób, a także umiejętności czytania i pisanie. Przykładem strategii wspólnego czytania książek może być dodawanie przez osobę prowadzącą jednego lub dwóch komentarzy na stronie i CZEKANIE na komentarz dziecka. Regularne wspólne czytanie książek jest bardzo wskazane.

Informacje o poziomach

Wskazuje cele słuchowe

Wskazuje cele dla języka mówionego

Wskazuje cele poznawcze oraz odnoszące się do Teorii Umysłu

JAK WYBRAĆ POZIOM?

POZIOM 1

Dziecko uczy się słuchać, zwracać uwagę i rozumieć **1 element** informacji. Język mówiony jest prezentowany dziecku w prostych, krótkich zdaniach z wykorzystaniem technik akcentowania akustycznego, aby ułatwić dziecku zwrócenie uwagi na nową informację.

Dziecko używające **pojedynczych słów**, posiada zasób słownictwa liczący do 200 wyrazów i może zacząć łączenie słów w kombinacje dwuwyrazowe. Dziecko zaczyna używać różnych samogłosek i spółgłosek.

"Poznanie" odnosi się do sposobu, w jaki się uczymy oraz zdobywamy wiedzę i zrozumienie naszego świata. Pragmatyka dotyczy społecznego używania języka i jest ściśle związana z komunikacją interakcyjną. Obejmuje tzw. **Teorię umysłu**. "Teoria umysłu" odnosi się do umiejętności myślenia, którą rozwijamy z upływem czasu, w celu objaśnienia i przewidywania zachowań własnych oraz innych osób. Niektóre umiejętności poznawcze i odnoszące się do Teorii Umysłu mają charakter rozwojowy; rozwijają się w miarę jak dziecko rośnie. Jednakże zależność między wieloma umiejętnościami poznawczymi, z zakresu Teorii Umysłu oraz językowymi jest skomplikowana. W początkowych latach życia dziecka każda z tych umiejętności w zmieniającym się stopniu wywiera wpływ na pozostałe. Starsze dziecko pracujące na poziomie 1 może już dysponować bardziej zaawansowanymi umiejętnościami poznawczymi oraz z zakresu Teorii Umysłu i wymagać lepszych umiejętności językowych do wyrażenia siebie. Odwrotnie, młodsze dziecko pracujące na poziomie 3 może być pod względem rozwojowym niegotowe do sprostania niektórym celom z zakresu Teorii Umysłu.

POZIOM 2

Dziecko uczy się słuchać, zwracać uwagę i rozumieć **2 elementy** informacji. Język mówiony jest prezentowany dziecku w dłuższych zdaniach z wykorzystaniem Technik Akcentowania Akustycznego, aby zachęcić dziecko do zwrócenia uwagi na wszystkie informacje w zdaniu.

Dziecko tworzy **kombinacje 2 do 3 słów**, posiada zasób słownictwa liczący 200 do 2000 wyrazów i zaczyna używać niektórych znaczników gramatycznych. Dziecko używa wszystkich samogłosek i spółgłosek z wczesnego etapu rozwoju mowy.

POZIOM 3

Dziecko jest wprawnym słuchaczem uczy się zwracać uwagę, rozumieć i pamiętać **3 elementy** informacji. Język mówiony jest prezentowany dziecku w zróżnicowanych, złożonych zdaniach z wykorzystaniem Technik Akcentowania Akustycznego, dla zachęcenia dziecka do zwrócenia uwagi na elementy gramatyczne w zdaniu.

Dziecko tworzy **zdania z 4 do 5 słów oraz pytania**, posiada zasób słownictwa liczący ponad 2000 wyrazów i używa wielu różnych znaczników gramatycznych. Dziecko stopniowo opanowuje spółgłoski z późniejszego etapu rozwoju mowy.

Data:

Nazwisko i imię: Wiek: Wiek słuchowy:

DZIAŁANIE	CELE						
6 głosek:	ucho lewe	a	u	i	sz	s	m
	ucho prawe	a	u	i	sz	s	m

			
DOPASOWYWANIE ZWIERZĄT MATERIAŁY - Zwierzęta A1 - tarcza ze strzałką - Zwierzęta A1	- Dziecko identyfikuje: - zwierzę po nazwie i wydawanym dźwięku - zwierzę po nazwie - zwierzę na podstawie opisu - Rozumie <i>nie</i> + zwierzę	Dziecko używa dźwięków biorąc udział w działaniu z zamianą ról	- Dziecko dopasowuje identyczne obrazki - Bierze udział w zamianie ról
ZWIERZĘTA I ICH CZĘŚCI CIAŁA MATERIAŁY Zwierzęta A2	- Dziecko identyfikuje: - nazwy i dźwięki wydawane przez zwierzęta - częściami zwierząt - Rozumie proste polecenia w kontekście	- Dziecko oznacza nazwy i dźwięki wydawane przez zwierzęta - Powtarza nazwy części ciała zwierząt - Używa kombinacji słów mówiąc o zwierzętach i częściach ich ciała	- Dziecko rozpoznaje część całego obrazka - Rozumie, że słowo <i>myśle</i> oznacza, iż osoba mówiąca nie jest pewna
CO JEDZĄ ZWIERZĘTA? MATERIAŁY Zwierzęta A3	- Dziecko identyfikuje: - nazwy zwierząt - nazwy karmy/paszy - czasownik: <i>jeść</i> - Rozumie 'lub' w kontekście	- Dziecko oznacza zwierzęta i karmę/paszę - Odpowiada na pytania wyboru - Łączy słowa mówiąc o tym, co zwierzęta jedzą	Dziecko rozumie zależności pomiędzy rzeczami
KTOŚ CHOWA SIĘ PRZED MNA, CIEKAWE KTO? MATERIAŁY Zwierzęta A4	- Dziecko słucha opowiadania - Identyfikuje informacje ze zdania tylko na podstawie słuchania	- Dziecko używa słowa lub dźwięku zgadując - Powtarza niektóre słowa z każdej strony	Rozumie niespodzianki i żarty

Temat dyskusji: Jak rodzina radzi sobie z zadaniem: "Urządzenia słuchowe muszą być noszone i włączone przez cały dzień"?

DZIAŁANIE

1. Dopasowywanie zwierząt

PRZYGOTOWANIE

Wydrukujcie materiały na grubym papierze.
Wytnijcie karty z obrazkami, tarczę i strzałkę.
Zróbcie otwór w środku strzałki i tarczy.
Połączcie tarczę i strzałkę pineską.

MATERIAŁY

- Zwierzęta A1 - Tarcza ze strzałką
- Zwierzęta A1
- Nożyczki, pineska

INSTRUKCJA

Macie zamiar grać w zapamiętywanie z zamianą ról.

1. Terapeuta i rodzina rozkładają karty z obrazkami na swoich stołach obrazkami w dół i układają je w rzędach.
2. Terapeuta rozpoczyna puszczając w ruch strzałkę i podając nazwę zwierzęcia, które obie strony powinny znaleźć. Jeżeli to zadanie jest zbyt łatwe, to można opisać zwierzę zamiast podawać jego nazwę. Jeżeli jest zbyt trudne, to można dodać dźwięk wydawany przez zwierzę.
3. Rodzic/opiekun powinien sprawdzić, czy dziecko zrozumiało, przez powtórzenie polecenia i czekanie (np. *O, musimy znaleźć świnkę.*)
4. Jeżeli dziecko potrzebuje dodatkowej pomocy żeby zrozumieć, terapeutka może pokazać do kamery tarczę ze strzałką wskazującą zwierzę i powtórzyć polecenie.
5. Rodzic/opiekun pracuje z dzieckiem odwracając karty, aż świnka zostanie znaleziona. Terapeuta robi to samo. Należy podnieść kartę do kamery i pokazać drugiej stronie, potem odłożyć ją na bok obrazkiem do góry, a pozostałe karty odwrócić z powrotem obrazkami w dół.
6. Następnie przychodzi kolej na dziecko, które obraca strzałkę i mówi, jakie zwierzę powinni znaleźć wszyscy grający.
7. Gdy zostaną znalezione dwa takie same zwierzęta, opowiedz, że pasują do siebie jako para i że nie ma już więcej takich kart w grze. Jeżeli strzałka trafi ponownie na to zwierzę, należy uruchomić strzałkę ponownie.
8. Gra trwa do chwili znalezienia wszystkich par zwierząt.

KLUCZOWE STRATEGIE

ZREDUKUJ SZUM TŁA: Przed rozpoczęciem zajęć należy znaleźć źródła hałasu, zarówno po stronie terapeuty, jak i w otoczeniu rodziny, i w miarę możliwości zminimalizować hałas.

MÓW WIĘCEJ: Wielokrotne powtarzanie pomaga dziecku zwrócić uwagę na ważne słowa występujące w działaniu. Rodzice/opiekunowie powinni Mówić Więcej o obrazkach podczas układania ich na stole i odwracania, gdy powtarzają nazwy zwierząt, a także podczas poszukiwania pasującej karty. *O, na tej karcie to nie jest koń... Popatrz! Pasują do siebie! Znaleźliśmy konia... Mamy parę.*

KLUCZOWE STRATEGIE

ZREDUKUJ SZUM TŁA: Terapeutka powinna używać słuchawek z zewnętrznym mikrofonem, aby jakość dźwięku była jak najlepsza.

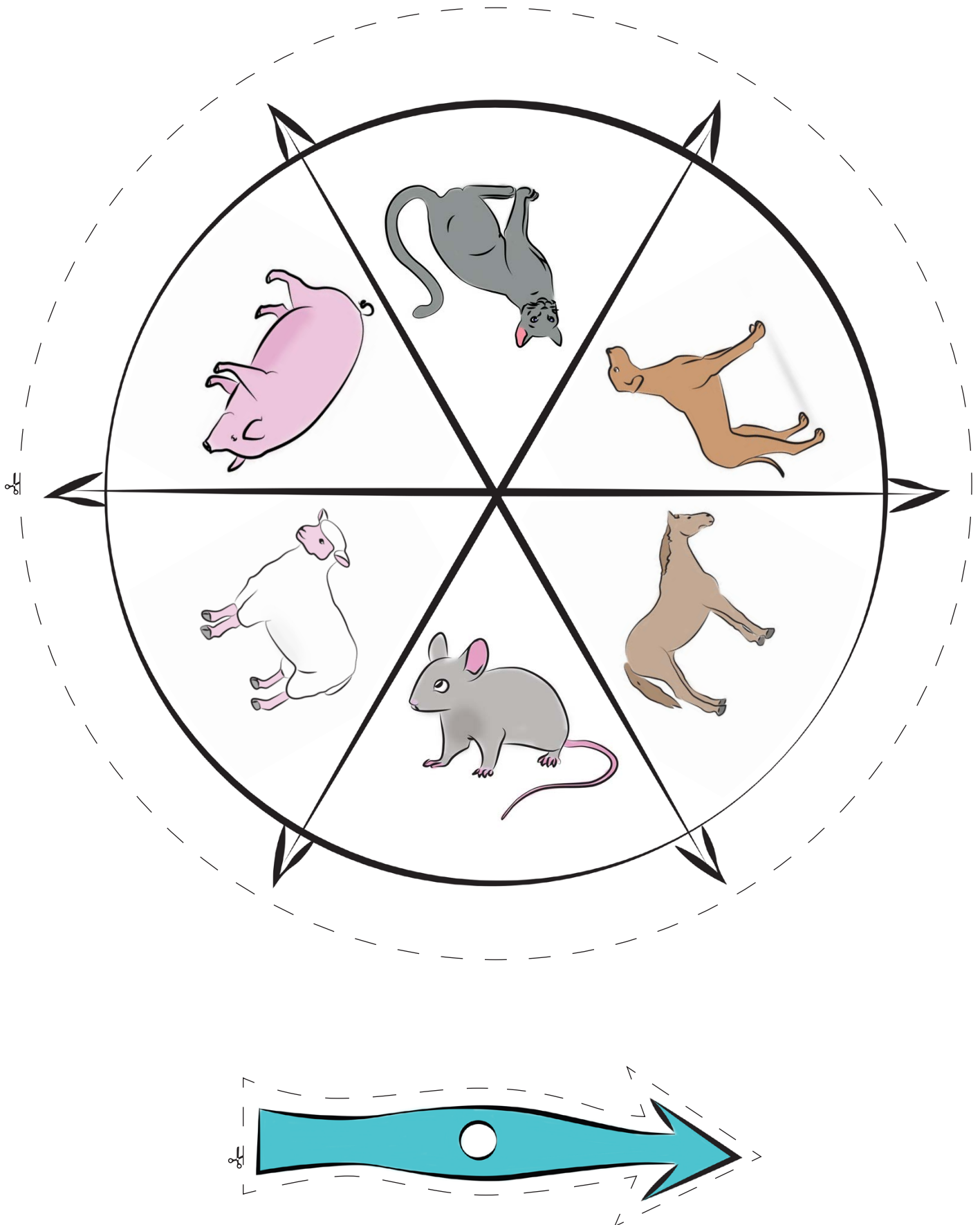
MÓW WIĘCEJ: Poinstruj rodziców/opiekunów, aby powtarzali to co usłyszą od ciebie, aby dać dziecku drugą szansę usłyszenia wypowiedzi w najlepszych warunkach akustycznych. Gdy na dziecko przyjdzie kolej puszczenia strzałki w ruch, odpowiedz rodzicom, jak mają czekać na próbę oznaczenia przez dziecko zwierzęcia, na którym strzałka się zatrzyma, i jak interpretować wokalizację w razie potrzeby. Jeżeli dziecko nie poda spontanicznie nazwy zwierzęcia, pounce rodziców podając model z użyciem strategii Mów Więcej, aby uniknąć pytań w rodzaju "Co to jest?" Pytania służą do sprawdzania, ale nie do uczenia dziecka. *O, strzałka zatrzymała się na koniu... Musimy znaleźć konia. Powiedz (imię terapeuty), żeby szukał/a konia.*

KLUCZOWA STRATEGIA

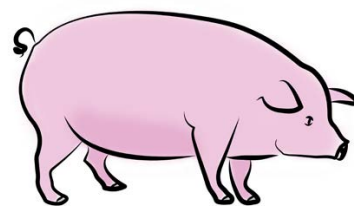
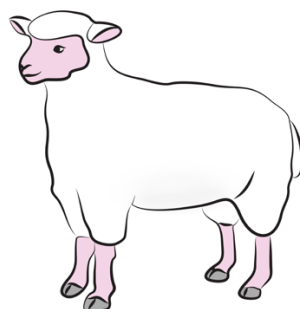
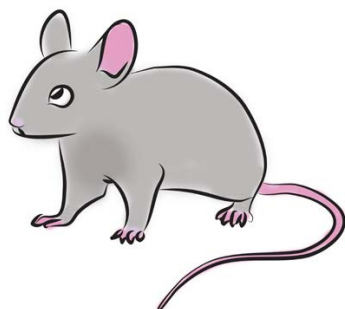
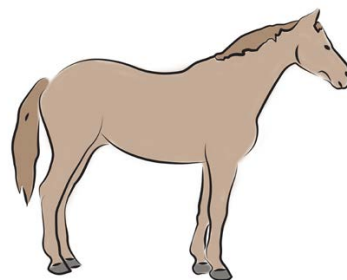
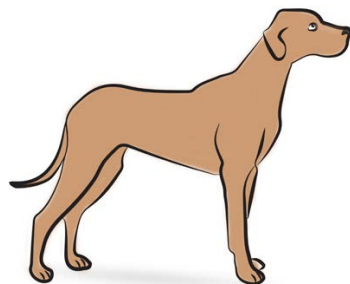
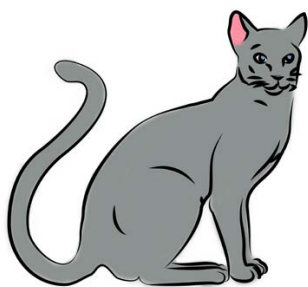
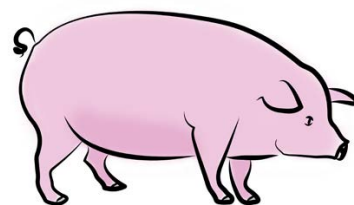
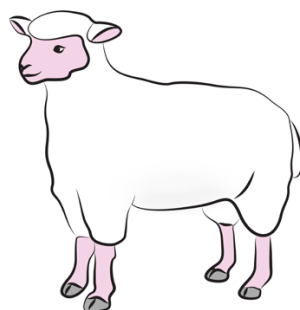
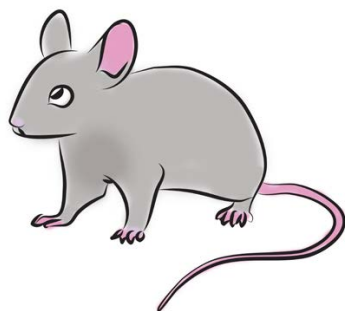
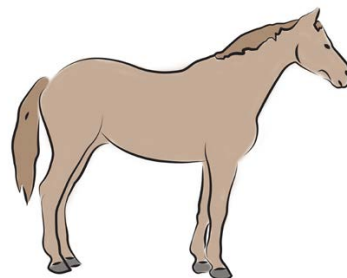
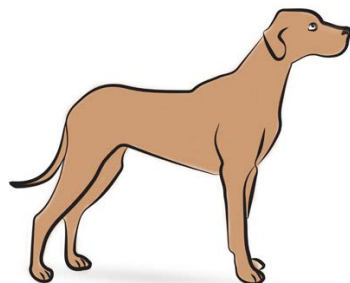
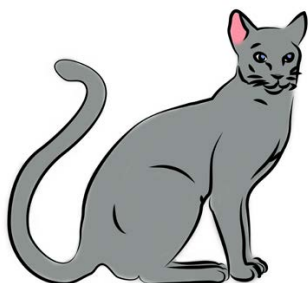
MÓW WIĘCEJ: Naucz rodziców/opiekunów, w jaki sposób podawać modele językowe dla wyjaśnienia, co się dzieje i na co - ich zdaniem - zwraca uwagę dziecko. *OK, teraz jest nasza kolej, żeby zakręcić strzałką. Gotowe, no to kręcimy... znakomicie. Teraz szukamy karty z taką samą owcą jak ta i powiedz (imię terapeuty), żeby też takiej szukał/a. Myślę, że pamiętasz, gdzie jest owca.*

1. Dopasowywanie zwierząt

1. Dopasowywanie zwierząt

DZIAŁANIE

2. Zwierzęta i ich części ciała

PRZYGOTOWANIE

Wydrukujcie materiały na grubym papierze.

Wytnijcie karty z częściami ciała zwierząt znajdujące się u dołu strony.

Połóżcie pozostałe strony ze zwierzętami na stole.

MATERIAŁY

- Zwierzęta A2
- Dziecięce nożyczki

INSTRUKCJA

Macie zamiar bawić się w zgadywanie.

1. Rodzice/opiekunowie powinni rozmawiać z dzieckiem podczas wycinania kart z częściami ciała zwierząt (terapeuta w tym samym czasie też wycina takie same karty).
2. Rozłóżcie karty z częściami ciała zwierząt na stole rozmieszczając je poniżej strony ze zwierzętami.
3. Terapeuta zaczyna wybierając jedną część ciała zwierzęcia i mówiąc o niej. Rodzic/opiekun powtarza wypowiedź modelowaną przez terapeutę i zachęca dziecko do znalezienia takiej samej karty.
4. Pokażcie obrazek z częścią ciała zwierzęcia do kamery, aby sprawdzić, czy macie te same karty, a potem połóżcie na obrazku zwierzęcia.
5. Zamieniajcie się rolami wybierając kolejno karty i omawiając części ciała zwierząt.

KLUCZOWA STRATEGIA

MÓW WIĘCEJ: Działanie to należy modyfikować pod kątem poziomu umiejętności słuchowych dziecka. Jeżeli dziecko jest początkującym słuchaczem, to karty z częściami ciała zwierząt powinny być odkryte i najpierw należy zidentyfikować zwierzę, w razie potrzeby z dźwiękiem, a potem część ciała. Jeżeli dziecko jest bardziej doświadczonym słuchaczem, można zacząć z kartami odwróconymi obrazkami do dołu. Poinstruuuj rodziców/opiekunów, aby w tym działaniu stosowali strategię Mów Więcej przez powtarzanie twoich wypowiedzi, komentowanie tego, na co patrzy dziecko i o czym ich zdaniem myśli. *Usłyszałam jak (imię terapeuty) powiedział/a, że to nos psa. OK, odwróćmy te karty i zobaczmy, czy damy radę znaleźć nos psa. No to szukajmy nosa psa. Poczekaj, to nie jest nos psa. To jest nos myszy, a my szukamy nosa psa.*

KLUCZOWA STRATEGIA

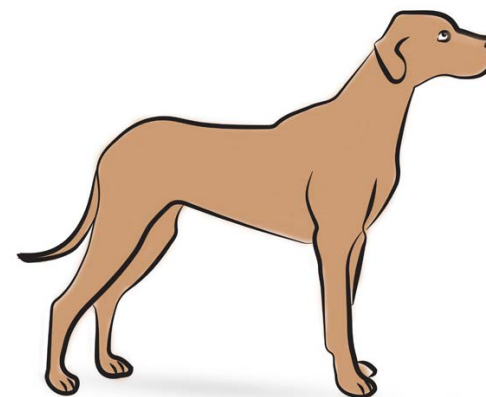
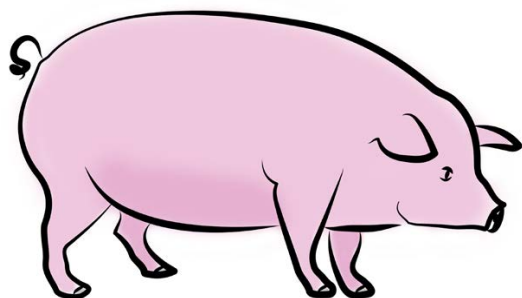
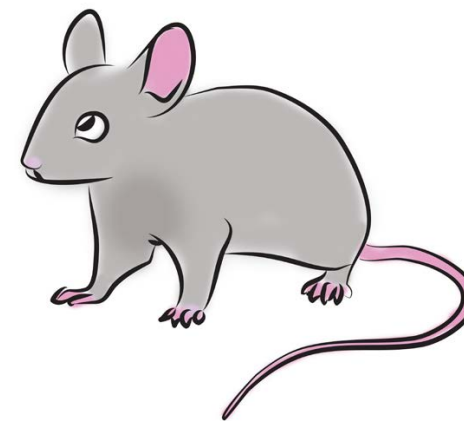
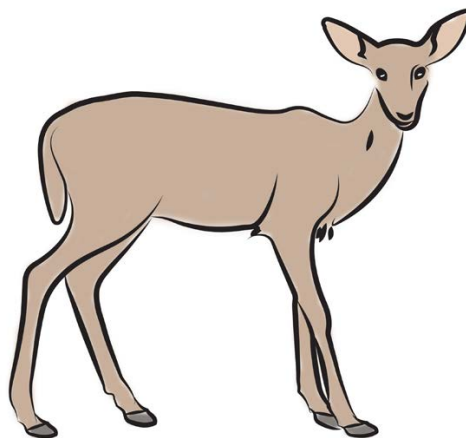
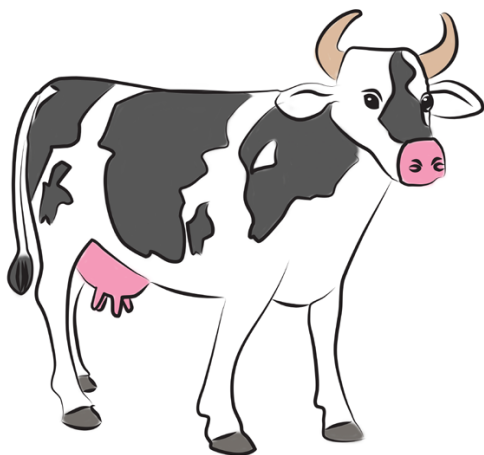
MÓW WIĘCEJ: Gdy przyjdzie kolej na dziecko, żeby wybierać i mówić, podpowiedz rodzicowi/opiekunowi, w jaki sposób zastosować strategię Mów Więcej, aby dostarczyć dziecku model języka na odpowiednim poziomie, który dziecko będzie mogło skopiować. Jeżeli dziecko dopiero zaczyna wokalizować, to rodzic/opiekun może oznaczyć zwierzę nazwą i dodać dźwięk, który dziecko może skopiować. *Myślę, że wybrała/eś część ciała królika. Hop, hop. Powiedz (imię terapeuty), żeby szukał/a królika; hop, hop. To jest oko królika... tak, oko. Poczekaj na próbę naśladowania. Jeżeli jednak dziecko jest bardziej zaawansowane, zachęć rodzica/opiekuna do modelowania kombinacji słów, które dziecko będzie mogło naśladować. To wygląda jak noga krowy. Powiedz (imię terapeuty), żeby szukał/a nogi krowy.*

KLUCZOWA STRATEGIA

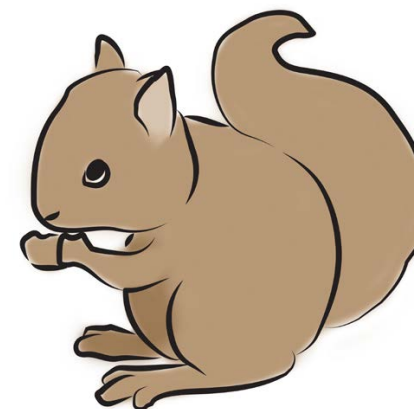
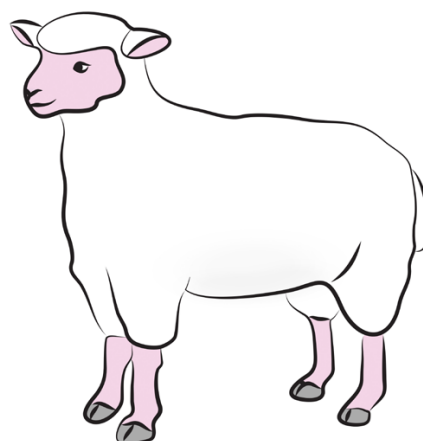
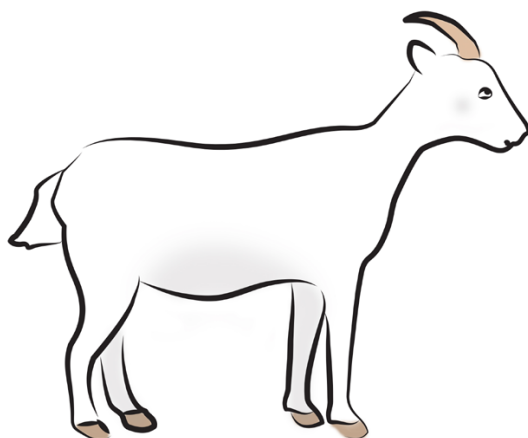
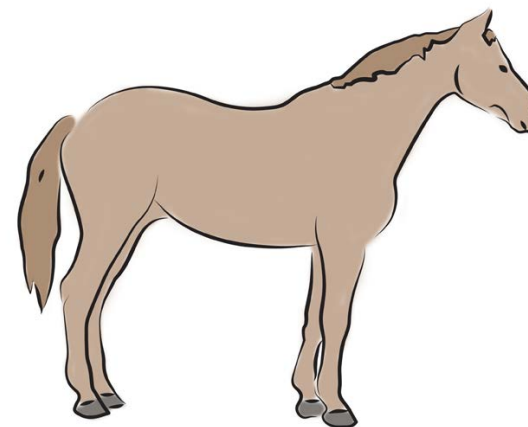
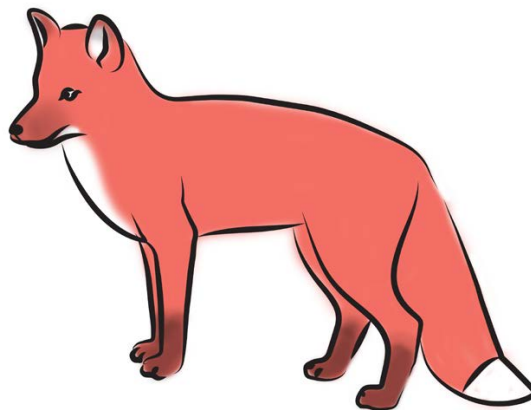
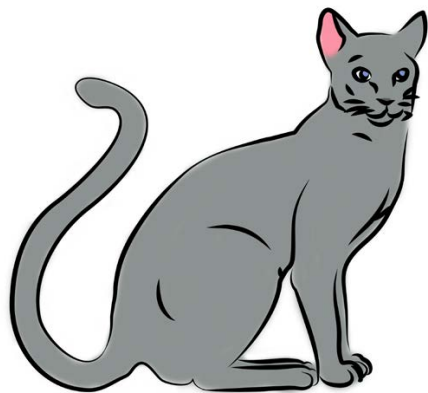

MÓW WIĘCEJ: MÓW WIĘCEJ: Modeluj używanie słowa 'myślę', aby pokazać, że nie jesteś pewna i naucz rodzica/opiekuna w jaki sposób to robić oraz dlaczego jest to ważne. 'Myślę' jest czasownikiem określającym stan umysłu i pomaga dziecku rozwijać umiejętności z zakresu teorii umysłu. Umiejętności z zakresu teorii umysłu obejmują zdolność zrozumienia, że każda osoba może mieć własne myśli i że czasem mogą one być inne niż nasze własne. *Och, nie jestem pewna... Myślę, że to jest ogon świnki.*

2. Zwierzęta i ich części ciała

2. Zwierzęta i ich części ciała

DZIAŁANIE

3. Co jedzą zwierzęta?

PRZYGOTOWANIE

Wydrukujcie materiały na grubym papierze.

Wytnijcie kawałki układanki i podzielcie je na 2 grupy, jedną dla zwierząt i drugą dla karmy/paszy (zwróć uwagę na rybę - to karma!)

Rodzic/opiekun bierze plik ze zwierzętami, a plik z paszą/karmą daje dziecku.

Każdy z grających rozkłada karty, żeby zobaczyć wszystkie obrazki.

Terapeuta trzyma oba pliki osobno i też rozkłada karty.

MATERIAŁY

- Zwierzęta A3
- Nożyczki

INSTRUKCJA

Macie zamiar bawić się w dopasowywanie zwierząt do ich paszy/karmy.

1. Terapeutka wybiera zwierzę i mówi rodzicowi/opiekunowi, które zwierzę trzeba znaleźć (zachęćcie dziecko, żeby też słuchało).
2. Rodzic/opiekun powtarza nazwę zwierzęcia, znajduje je, a następnie prosi dziecko, żeby znalazło to, co dane zwierzę je.
3. Dziecko szuka karmy/paszy dla tego zwierzęcia, mówi o nim i składa obie części układanki.
4. Pokażcie obie części układanki do kamery, aby można było sprawdzić, czy obie strony mają dobrane takie same obrazki.
5. Następnie dziecko wybiera karmę/paszę, oznacza ją do znalezienia przez terapeutkę i prosi o wybranie zwierzęcia, które ją je.
6. Rodzic/opiekun i terapeutka szukają, znajdują i mówią o zwierzęciu, które jada tę karmę/paszę.
7. Zamieniajcie się kolejno rolami przy wybieraniu, nazywaniu i szukaniu drugiej części układanki aż wszystkie karty zostaną wykorzystane.

KLUCZOWA STRATEGIA

MÓW WIĘCEJ: Wyjaśnij rodzicowi/opiekunowi, w jaki sposób korzystać ze strategii Mów Więcej przez myślenie na głos czyli wypowiadanie wszystkich słów dotyczących tego, co się dzieje, myślenia, co należy zrobić i co się zdarzy za chwilę. *Słyszałam, jak (imię terapeuty) powiedziała "znajdź kota", więc szukam kota. Hmmm... kot. OK, tam jest kot. Znalazłam kota. Teraz poszukajmy tego, co jedzą koty. Popatrz na swoje karty... Zastanawiam się, co koty lubią jeść? Dziecko może wybrać niewłaściwą kartę. Poinstruj rodzica, w jaki sposób użyć strategii Mów Więcej, aby dostarczyć dziecku model językowy do rozmowy na temat właściwego wyboru. Och nie, to nie jest jedzenie dla kota... Popatrz, ten kawałek nie pasuje do układanki. Musimy dalej szukać jedzenia dla kota.*

KLUCZOWE STRATEGIE

MÓW WIĘCEJ: Istotną częścią strategii Mów Więcej jest większa liczba komentarzy oraz mniejsza liczba pytań. Pytania stawiają dziecko w sytuacji, w której czuje się jak na sprawdzianie. Uczenie dziecka polega na mówieniu. Naucz rodzica/opiekuna, jak zamienić pytania w komentarze. *Poszukajmy razem jedzenia, które lubią koty. Myślę, że wiem, co jedzą koty. Niektóre koty lubią ryby.*

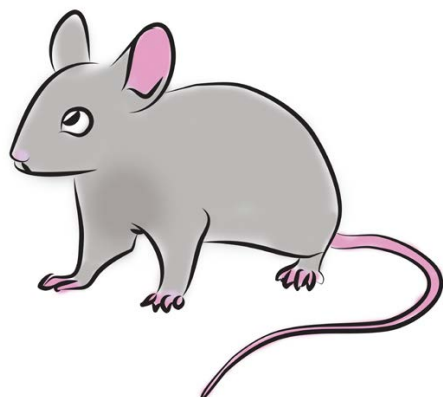
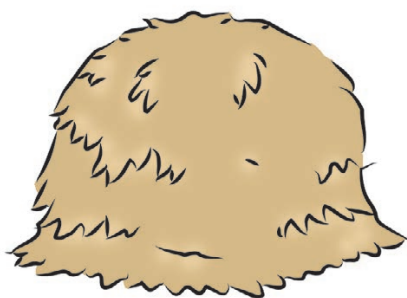
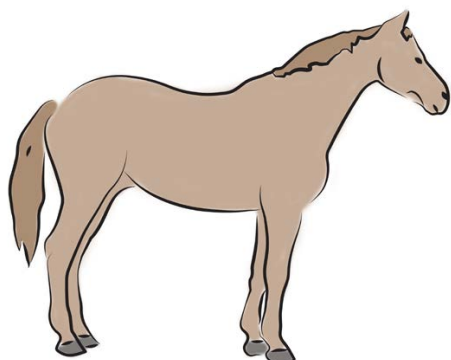
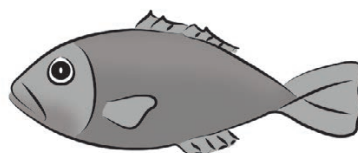
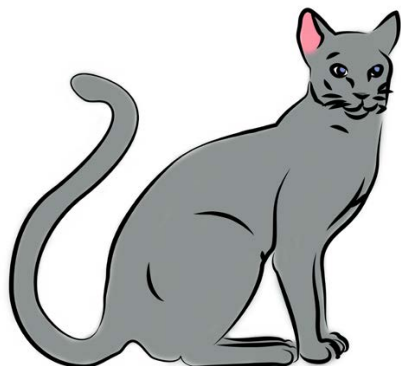
UŻYWAJ ALTERNATYW: Niektóre rodzaje pytań są przydatne. Modelowanie języka w pytaniach wyboru to dostarczanie bezpośredniego modelu językowego, dzięki czemu dziecko z łatwością kopiuje model i nie czuje się tak bardzo testowane. Pytania wyboru należy modyfikować w zależności od zdolności dziecka do posługiwania się językiem mówionym. Jeżeli dziecko jest na etapie opanowywania pojedynczych słów, daj mu do wyboru tylko jedno zaakcentowane słowo. *Jak myślisz, kot je siano czy rybę?* Jeżeli dziecko jest na etapie łączenia słów, spytaj: *Jak myślisz, kot je siano czy kot je rybę?* Jeśli natomiast dziecko zaczyna używać zaawansowanych struktur gramatycznych, rozszerz pytanie wyboru. *Myślisz, że kot lubi jeść siano, czy kot lubi jeść rybę?*

KLUCZOWA STRATEGIA

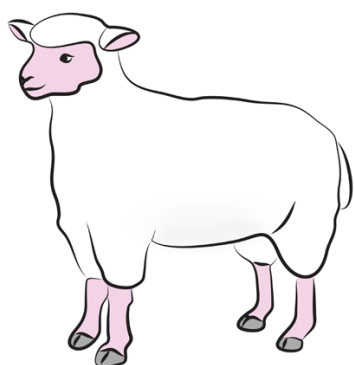
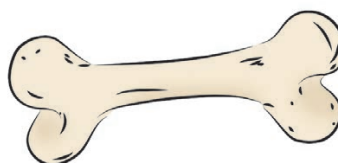
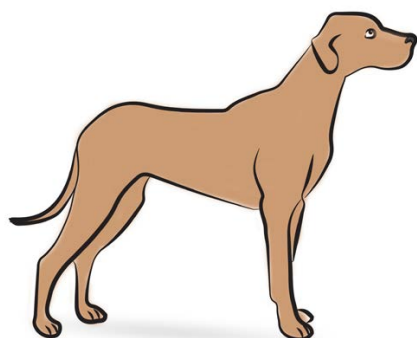
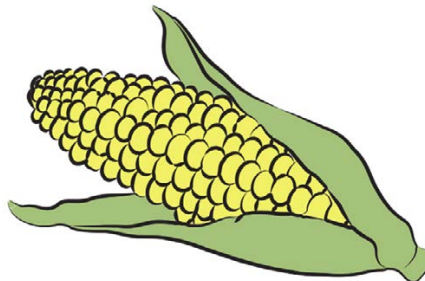
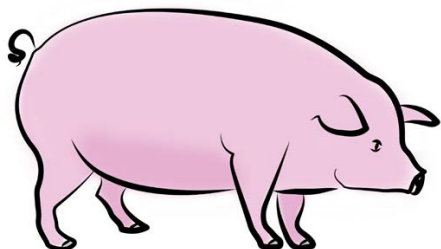

MÓW WIĘCEJ: Badania nad rozwojem słownictwa wykazują, że jeśli pomożemy dziecku zrozumieć relacje pomiędzy słowami, to dziecko łatwiej zapamięta te słowa. Naucz rodzica/opiekuna używania strategii Mów Więcej, aby dziecko otrzymało informację z jego świata i dowiedziało się, jaki ma to związek z relacjami między kawałkami układanki. *Pamiętasz, widzieliśmy w sklepie obrazek ryby na puszcze z karmą dla kota.*

3. Co jedzą zwierzęta?

3. Co jedzą zwierzęta?

DZIAŁANIE

4. Ktoś chowa się przede mną, ciekawe kto?

PRZYGOTOWANIE

Wydrukujcie materiały na papierze lub załadujcie wersję elektroniczną materiałów do urządzenia. Wytnijcie strony, złożcie w formie książeczki i połączcie zszywkami.

Jeżeli wybieriecie wersję elektroniczną, terapeuta może załadować książeczkę i udostępnić ją na ekranie lub śledzić akcję na własnym urządzeniu, podczas gdy rodzic będzie prowadził działanie.

MATERIAŁY

- Zwierzęta A4 (wydruk lub pokaz slajdów)
- Nożyczki
- Zszywacz

INSTRUKCJA

Rodzic/opiekun prowadzi działanie przez czytanie książeczki razem z dzieckiem.

Terapeuta obserwuje i w razie potrzeby podpowiada rodzicowi/opiekunowi użycie strategii podanych poniżej.

1. Rodzic/opiekun mówi o obrazku na okładce i opowiada, co chłopiec robi.
2. Rodzic/opiekun najpierw czyta pytanie z pierwszej strony i próbuje zgadnąć, jakie to zwierzę.
3. Rodzic/opiekun pyta terapeutkę, co to jej zdaniem jest za zwierzę, a potem prosi dziecko, żeby zgadywało.
4. Rodzic/opiekun odwraca stronę i zasłaniając obrazek czyta tekst z akcentem na nazwie zwierzęcia. Należy zachęcić dziecko, żeby powtórzyło nazwę zwierzęcia, a potem popatrzyło na obrazek.
5. Rodzic/opiekun powraca do strony z pytaniem, aby użyć strategii Mów Więcej czyli opowiedzieć o obrazku i zgadywaniu.
6. Rodzic/opiekun dalej prowadzi działanie, aż do zakończenia książeczki.

KLUCZOWE STRATEGIE

MÓW WIĘCEJ: Podpowiedz rodzicowi/opiekunowi w jaki sposób użyć strategii Mów Więcej, aby przyciągnąć i utrzymać uwagę dziecka podczas czytania książeczki. Rodzic/opiekun może pokazać, jak bardzo jest zainteresowany i podekscytowany czytaniem książeczki i dowiadywaniem się, które zwierzęta się pochowaly, przez dodanie wykrzykników oraz czasowników oznaczających stan umysłu. *Oho! Zastanawiam się, kto się schował w pudełku. Hmmm, myślę, że to może być małpa. Och! Mam nadzieję, że to jest małpa. Lubię małpy..*

PO PIERWSZE SŁUCHANIE: Podawanie najpierw informacji słuchowych pomaga w rozwoju ścieżki neuronowej do tego obszaru w mózgu, który jest odpowiedzialny za słuch. W przypadku początkujących słuchaczy poinstruuj rodzica/opiekuna, żeby przy czytaniu każdej ze stron trzymał obrazek poza zasięgiem wzroku dziecka, a potem pokazał obrazek dziecku i mówił ponownie. W miarę rozwoju umiejętności słuchowych i werbalnych dziecka rodzic/opiekun może poczekać, aż dziecko powtórzy kilka słów, a dopiero potem pokazać mu obrazek.

KLUCZOWA STRATEGIA

MÓW WIĘCEJ: Naucz rodzica/opiekuna, jak eksponować modele językowe nieco powyżej obecnego poziomu spontanicznego języka mówionego dziecka. Można w tym celu akcentować słowo lub słowa, które chcemy usłyszeć od dziecka. Przykładowo, jeżeli dziecko opanowuje dopiero pojedyncze słowa, to podpowiedz może brzmieć: *Myślę, że to jest kot.* Jeżeli dziecko zaczyna łączyć wyrazy, można powiedzieć: *Myślę, że to jest kot pod kapeluszem.* Jeśli dziecko używa dłuższych zdań, można powiedzieć: *Myślę, że to kot chowa się pod kapeluszem.* Zachęć rodzica/opiekuna, żeby pytał ciebie o odpowiedź, co da ci możliwość modelowania tych samych struktur językowych. Wskazanie przez zgadywających różnych zwierząt pomaga dziecku zrozumieć, że różni ludzie mogą mieć różne pomysły. Po podaniu dwóch różnych odpowiedzi, można dziecko poprosić, żeby samo zgadło.

KLUCZOWA STRATEGIA

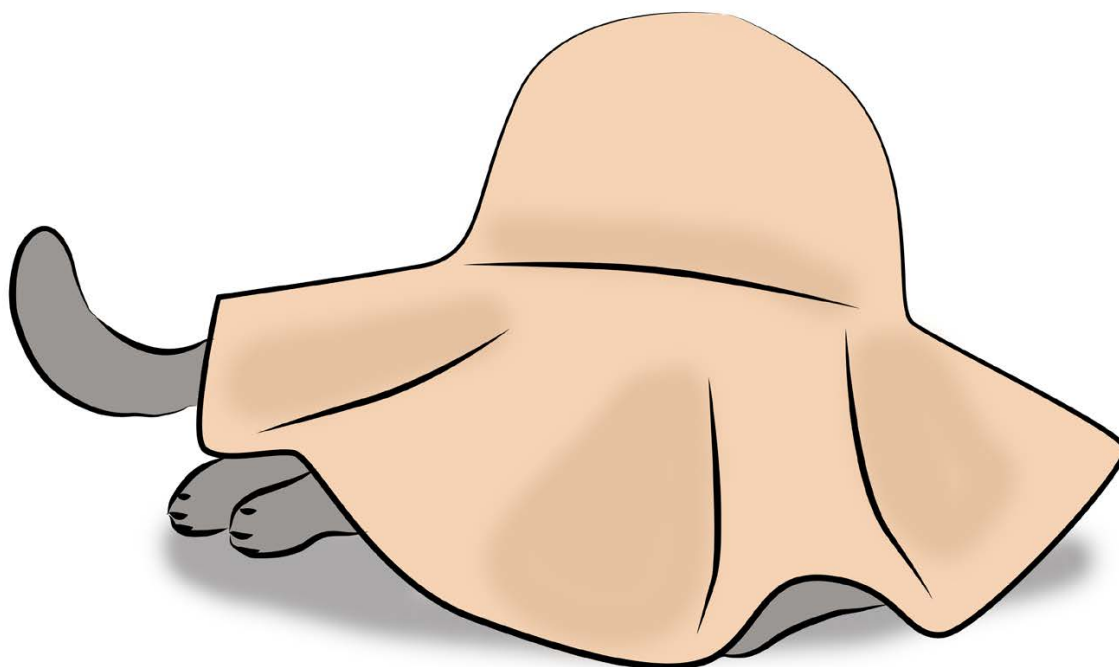
MÓW WIĘCEJ: Poinstruuj rodzica/opiekuna, żeby opowiedział o tym, co w książeczce jest rzeczą zwyczajną, a co jest raczej niespotykane. Pies za pnem drzewa nie jest niczym nadzwyczajnym, zatem komentarz mógłby brzmieć: *O tak, widziałem już psa za pnem drzewa, ale... koza w tódce to by była niespodzianka! A koń na drzewie, no to jest naprawdę śmieszne.* Podpowiedz rodzicowi/opiekunowi, żeby opowiedział, dlaczego obrazki są zabawne lub zaskakujące, dzięki czemu dziecko je lepiej zrozumie, podobnie jak zawarty w nich humor.

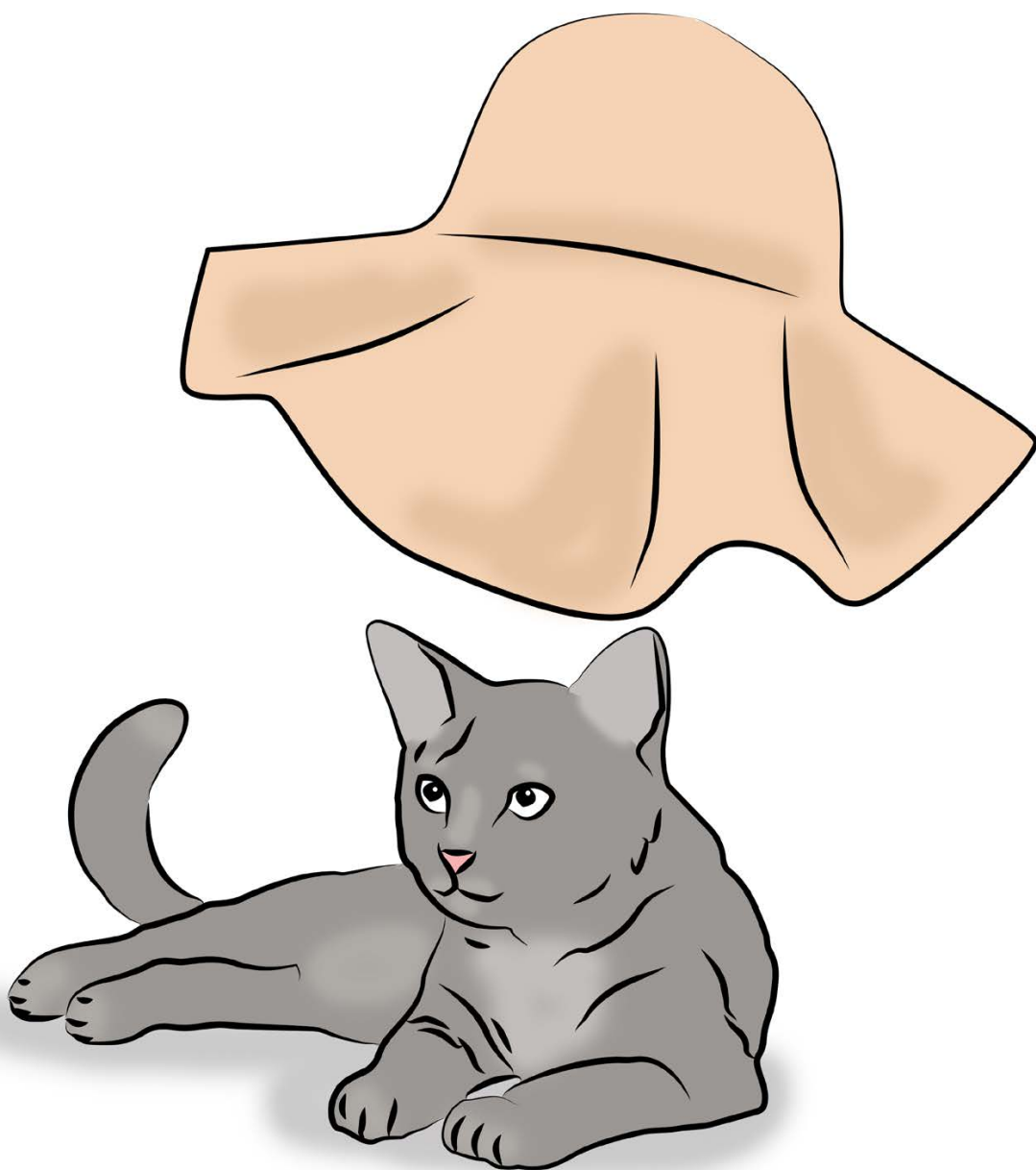
2. Ktoś chowa się przede mną, ciekawe kto?

Ktoś chowa się przede mną, ciekawe kto?

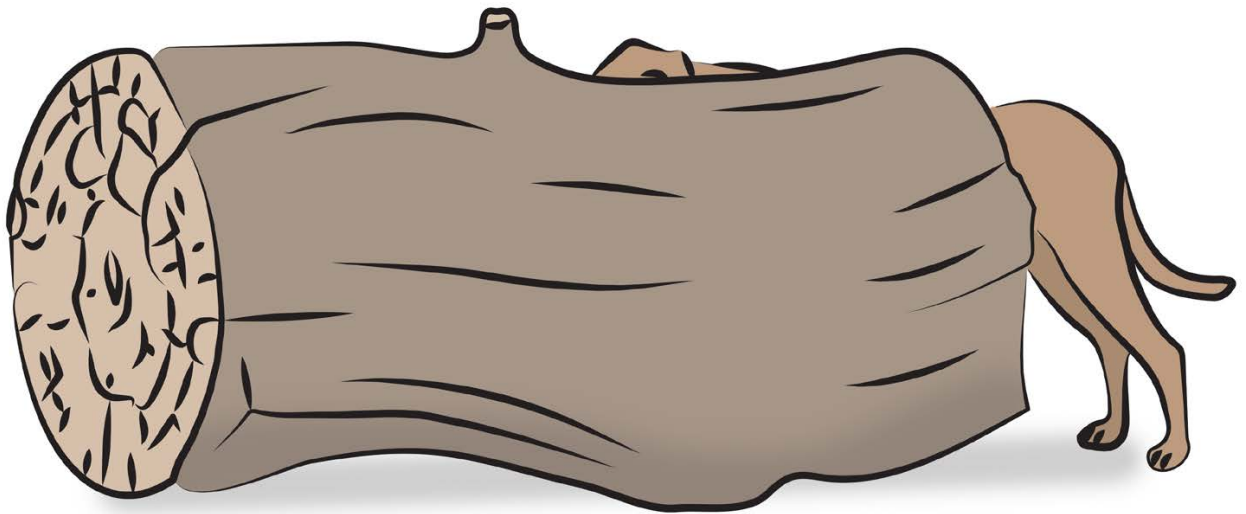

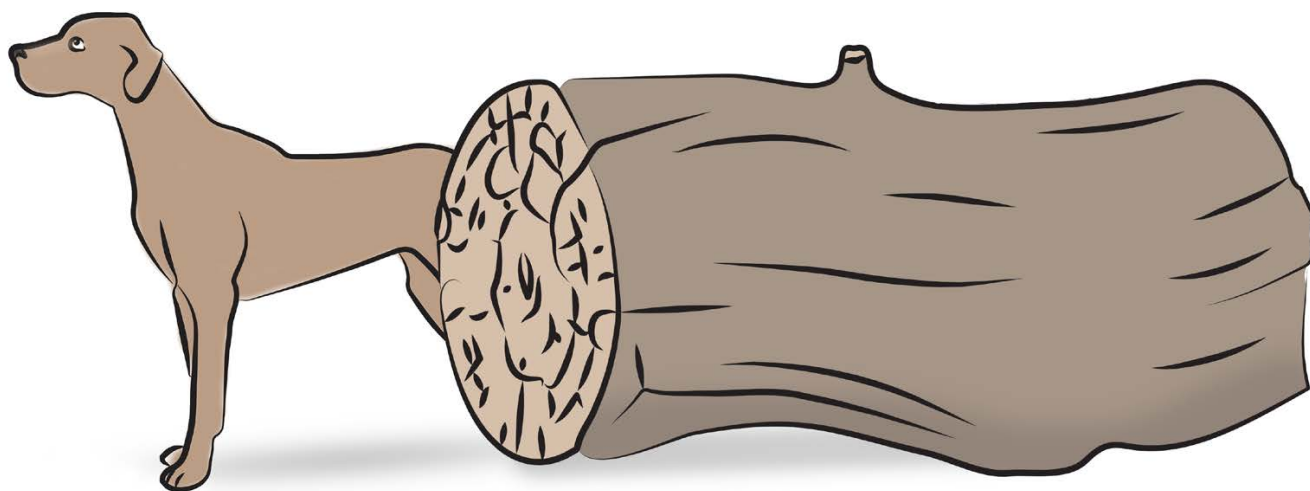
Kto chowa się
pod kapeluszem?

To kot pod
kapeluszem.

Kto schował się
za wielkim pniem?

To pies za pniem,
ja dobrze wiem.

A kto się schował
do pudełka?

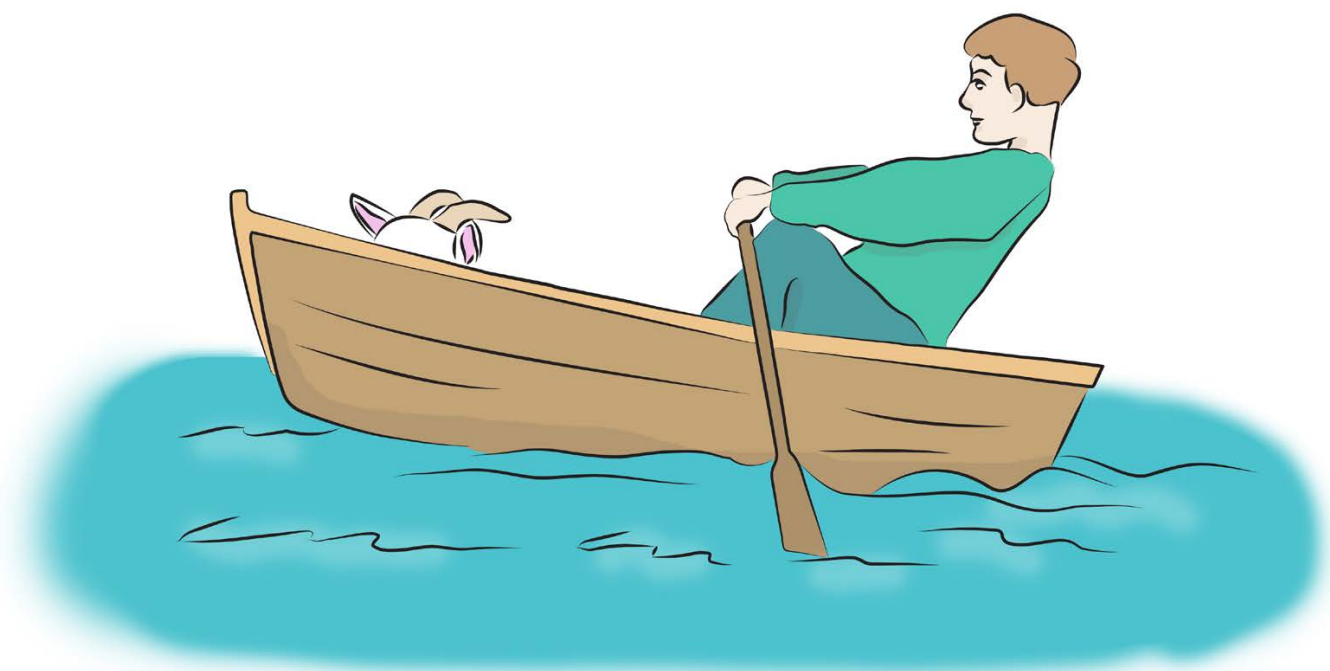
To lis z pudełka na
nas zerka.

Kto schował się
za biały domek?

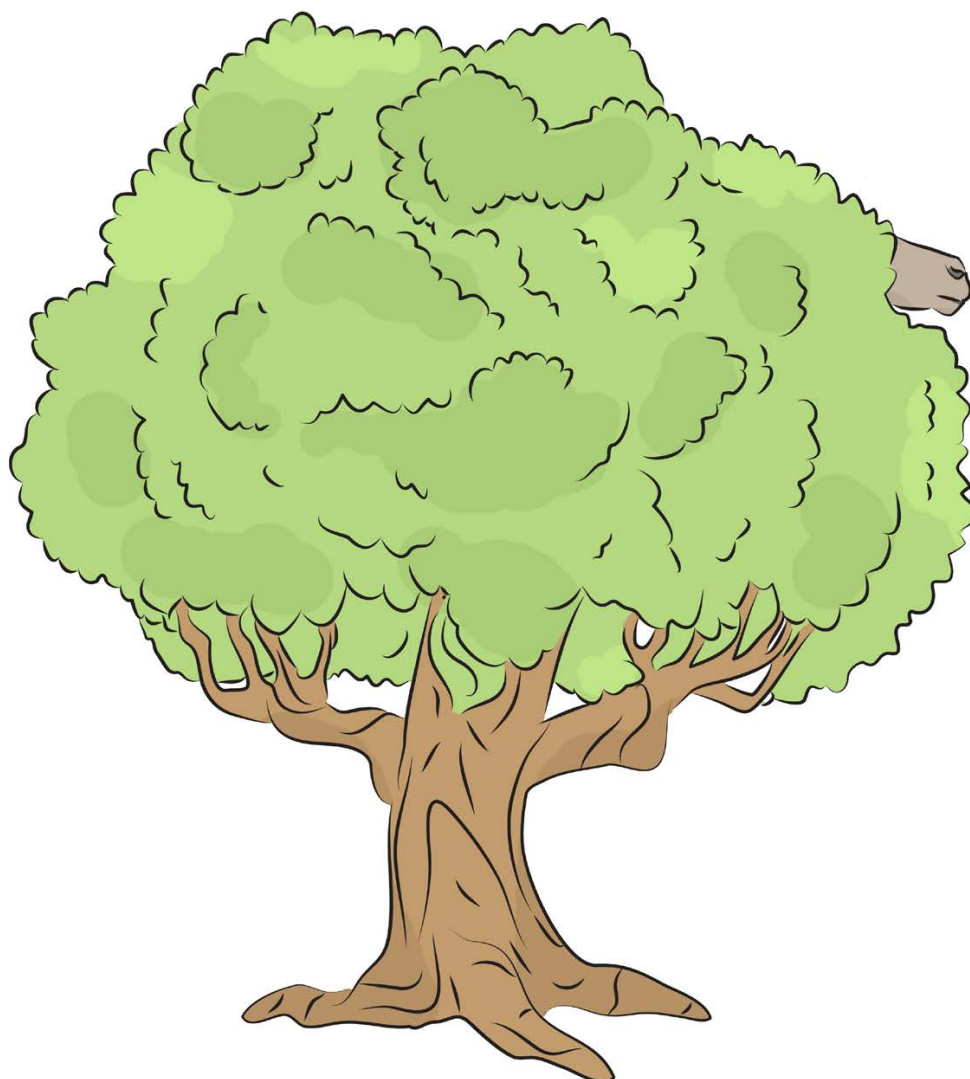
Myszka,
co długi ma ogonek.

Kto chowa się
w brązowej łódce?

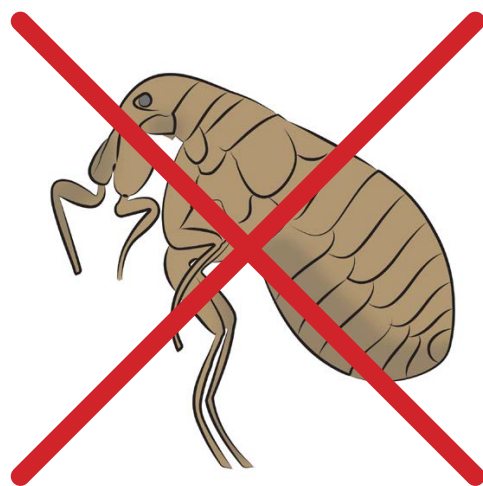
Koza jest w łódce,
przyptynie wkrótce.

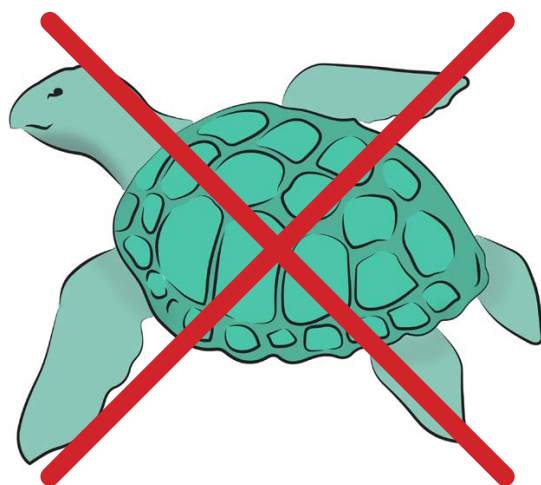
Kto jest na drzewie,
wiecie może?

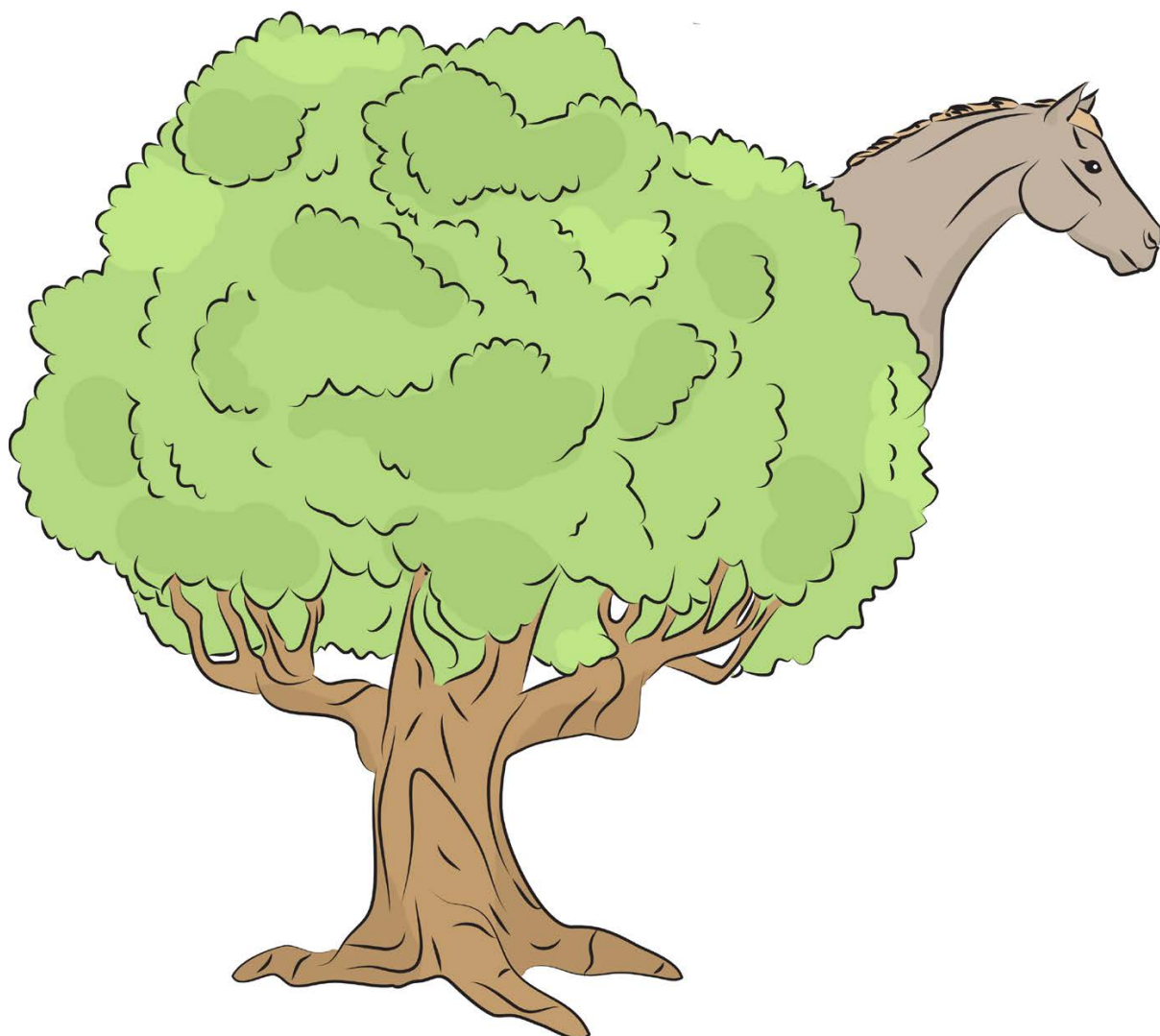
Nie jest to
pszczola,

ani pchła.

Nie jest to żółw co
pływa w morzu.

To koń,
co dużą głowę ma!

Biura MED-EL na świecie

AMERYKA PÓŁNOCNA I POŁUDNIOWA

Argentyna

medel@medel.com.ar

Kanada

officcanada@medel.com

Kolumbia

office-colombia@medel.com

Meksyk

office-mexico@medel.com

USA

implants@medelus.com

AZJA I OCEANIA

Australia

office@medel.com.au

Chiny

office@medel.net.cn

Hongkong

office@hk.medel.com

Indie

implants@medel.in

Indonezja

office@id.medel.com

Japonia

office-japan@medel.com

Malezja

office@my.medel.com

Filipiny

office@ph.medel.com

Singapur

office@sg.medel.com

Korea Południowa

office@kr.medel.com

Tajlandia

office@th.medel.com

Wietnam

office@vn.medel.com

EUROPA, BLISKI

WSCHÓD I AFRYKA

Austria

office@at.medel.com

Belgia

office@be.medel.com

Finlandia

office@fi.medel.com

Francja

office@fr.medel.com

Niemcy

office@medel.de

Włochy

ufficio.italia@medel.com

Portugalia

office@pt.medel.com

Hiszpania

office@es.medel.com

Południowa Afryka

customerserviceZA@medel.com

Zjednoczone Emiraty

Arabskie

office@ae.medel.com

Wielka Brytania

customerservices@medel.co.uk